

Таким чином, вивчення особливостей перекладу інфінітивних структур з німецької на українську мову стає основною задачею для лінгвістики та практикуючих перекладачів. Отримані результати допоможуть висвітлити специфіку цих структур у обох мовах і виявити труднощі, з якими стикаються перекладачі під час їх перекладу.

Глибокі знання німецької та української мов, в поєднанні з глибоким розумінням контексту та текстової специфіки, є важливими передумовами для успішного перекладу. Ця дослідницька робота вносить суттєвий внесок у поліпшення практики перекладу та розширення розуміння процесу перекладу інфінітивних структур між німецькою та українською мовами.

Література:

1. Бібліографічний довідник з перекладознавства. Редакція В.І. Горлова. Київ. Либідь, 2007. 512 с.
2. Білінська Л. В. Спеціальна література з мовознавства. Київ. Видавництво Українського католицького університету, 2022. 180 с.

Телицин С. С.

Лексичні труднощі перекладу історичних текстів українською мовою

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
Харків*

В умовах глобалізації, а також за активної політичної та культурної взаємодії на початку двадцятих років двадцять першого століття України з іншими державами, у тому числі англомовними, стала більш частою і взаємодія наукових спільнот, наприклад українських та іноземних істориків. У результаті перегляду багатьма фахівцями своїх поглядів на історію України, з'явилася необхідність у додаткових дослідженнях в області історії західноєвропейських держав, що веде до потреби у дослідженнях англомовних історичних текстів і

перекладі їх українською мовою. Проте переклад англomовних історичних текстів несе за собою ряд труднощів і нюансів, з якими перекладач мусить бути знайомий.

Історичним текстом називається будь-яка письмова розповідь про минулі події, яка має відповідати дійсності та містить нарративне пояснення цих подій у вигляді безперервної історії або ж серії пов'язаних епізодів і яка відображає точку зору та цінності автора та/або суспільства за якого текст було написано. Історичні тексти використовуються як одне з найгрунтовніших джерел для вивчення різних аспектів життя минулого та важливих історичних подій [5].

Для перекладача, як і для будь-якого дослідника історичних текстів, важливо враховувати поняття інтерпретації, що являє собою важливу складову розуміння, а також принципи, які лежать в основі складання та використання матеріалів, що описують минуле [6].

Основними особливостями історичного тексту є:

- Виклад фактів у часовому порядку
- Увага до подій, що мали велике значення в контексті історії
- Інтерпретація фактів
- Узагальнення та систематизація інформації
- Аналіз причинно-наслідкових зв'язків
- Рефлексія
- Специфічна лексика [1]

Специфічну лексику в історичних текстах неможливо розглядати без аналізу того, звідки вона береться і як з'являється в мові. Словниковий склад мови є особливо чітким показником її історичного розвитку, якому сприяють дуже різні чинники. Запас слів не тільки постійно і безупинно поповнюється в результаті контакту та взаємодії з іншими мовами, але й слова, які вже давно використовуються, піддаються змінам у значенні, що може бути наслідком різноманітних важливих історичних подій або культурних змін. Такі зміни можуть бути пов'язані з політичними і соціальними перетвореннями, розвитком

технологій, переїнами у науці, мистецтві та інших галузях людської діяльності [4].

Однією з особливостей історичного тексту є унікальна лексика, а саме історизми, архаїзми та діалектизми.

Історизм - це слово або вираз, що втратив своє первісне значення та набув специфічного вживання, пов'язаного з певним історичним періодом і подією. Історизми є важливим показником часу, до якого вони належать, та, очевидно, є характерними для історичних текстів. Такі слова та вирази свідчать про епоху, у якій вони були вжиті, та про важливі історичні події того часу. По ним часто можна доволі точно відстежити в який час даний матеріал було написано [3].

Архаїзмами називають застарілі слова, які майже не вживаються в сучасній мові, але зберігаються у тих чи інших лексичних, фразеологічних або ж ідіоматичних зв'язках. Ці слова мають вкрай важливе значення для вивчення історії мови, оскільки їх можна назвати свідками певного історичного періоду, що відображають його особливості. [3].

Діалектизм - це слово або якийсь вираз, що вживається в певному діалекті або говорі і з великою ймовірністю має обмежене поширення в інших діалектах або говорах. В англійській мові діалектизми можуть бути різними залежно від місця їхнього вживання. Діалектизми є складовою частиною абсолютно всієї історії англійської мови. Вони не лише вказують на місцезнаходження мовця, а й розповідають про історію формування мови [3].

Як було зазначено вище, історизми, архаїзми та діалектизми є основними видами специфічної лексики в історичних текстах в цілому і в англійських історичних текстах у тому числі, а це означає, що на їхній переклад слід звернути особливу увагу при роботі з відповідними матеріалами.

Для того, щоб правильно перекласти історизми, перекладач повинен бути знайомий з історичними, культурними та соціальними контекстами, які оточують вихідний текст. Історизми часто включають слова, фрази та конструкції, що вживалися в минулому, але більше не вживаються в сучасній

мові. Тому вкрай необхідно знати їхні значення та контекст вживання, щоб не використовувати застарілі вислови неправильно або не зовсім правильно.

Архаїзми в свою чергу здатні бути ще складнішою задачею для перекладача, оскільки значення та контекст вживання архаїзмів можуть бути дуже специфічними та залежати від конкретного історичного періоду. Перекладач повинен володіти досить широким запасом знань про історію та культуру тієї країни, а також того регіону, про який йде мова в матеріалах, щоб правильно розуміти та перекладати ці слова.

Діалектизми також можуть містити в собі нюанси регіональної мовної практики. Їх важко перекласти точно без знання контексту, адже можуть існувати різні варіації мовлення у різних регіонах та часах. Тому перекладач повинен мати високу мовну компетенцію та володіти знаннями про діалекти, щоб перекласти ці слова належним чином [2].

Тобто, для грамотного перекладу специфічної лексики історичного тексту перекладач зобов'язаний ознайомитися з історичним контекстом, зібрати якомога більше інформації про текст і користуватися нею при перекладі.

Отже, можна зробити висновок, що історичні тексти виділяються великою кількістю особливостей, основною з яких є специфічна лексика, яка потребує особливого підходу, ознайомлення з історичним контекстом і оригінальним текстом.

Література:

1. Зубко О. Вступ до історії: навч. Посіб: Київ: Академвидав 2014
2. Карабчевська Н., Криницька Н. Основи теорії та практики перекладу. Київ: Видавничий дім "Слово" 2010
3. Мельник, Н.І. Історична лексикологія англійської мови. Київ: Академвидав, 2010
4. Vaugh A.C. A History of the English Language 6th Edition: Abingdon: Routledge 2012
5. Kelleher W. Writing History: A Guide for Students 4th Edition: Oxford Oxford University Press 2012

6. Winesburg S. Historical Thinking and Other Unnatural Acts: Charting the Future of Teaching the Past (Critical Perspectives On The Past): Philadelphia: Temple University Press 2001

Тонка В. О.

Способи перекладу назв суспільних організацій

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків

У науці про мову існує спеціальний розділ, цілий напрямок лінгвістичних досліджень, присвячений іменам, назвам, найменуванням – ономастика.

Ономастичні дослідження допомагають виявляти шляхи міграцій та місця колишнього розселення різних народів, мовні та культурні контакти, давніший стан мов та співвідношення їх діалектів. Ономастичний простір може бути поділений на своєрідні сектори, всередині яких виділяються окремі зони, або поля. Цей поділ об'єктивно необхідний, оскільки весь ономастичне простір загалом важкооглядний. [1, с. 7]

Більшість лінгвістів сходяться в думках щодо того, на які категорії слід ділити власні назви, проте є певні відмінності, які необхідно враховувати в дослідницьких роботах. На мій погляд, найбільш яскраво такі відмінності представлені у класичному розподілі імен О. В. Суперанської та особливому підході Д. І. Єрмоловича. [3, с. 34]

У словнику ономастичної термінології Н.В. Подольської представлена класифікація імен, яка включає оніми (вигадані та реальні об'єкти), реаліоніми (назви космічних та земних просторів), топоніми (географічні назви). У рамках вивчення реаліонімів Н.В. Подольська виділяє також ергоніми і дає таке визначення: Ергонім - назва підприємств або організацій, які здійснюють діяльність у різних сферах життя суспільства (політичної, економічної, соціальної, духовної). Прикладами подібних ділових об'єднань громадян можуть